

Oikeusalan ammatit - Bulgaria

Tällä sivulla annetaan tietoja oikeusalan ammanteista Bulgariassa.

[Oikeusalan ammatit: johdanto](#)

[Syyttäjälaitos](#)

[Tutkintatuomarit](#)

[Tuomarit](#)

[Oikeusalan ammattien organisaatio: asianajajat](#)

[Notaarit](#)

[Muut oikeusalan ammatit](#)

Oikeusalan ammatit: johdanto

Tärkeimmät oikeusalan ammatit Bulgariassa ovat **syyttäjä**, **tutkintatuomari**, **tuomari**, **asianajaja**, **notaari**, **yksityinen täytäntöönpanoa suorittava toimihenkilö**, **täytäntöönpanoa suorittava virkamies** ja **rekisterituomari**. Niistä säädetään Bulgarian perustuslaissa ja oikeuslaitosta koskevassa laissa.

Syyttäjälaitos

Organisaatio

Bulgarian tasavallan syyttäjälaitokseen kuuluvat valtakunnansyyttäjä, korkeimman kassaatiotuomioistuimen yhteydessä toimiva syyttäjänvirasto, korkeimman hallinto-oikeuden yhteydessä toimiva syyttäjänvirasto, kansallinen tutkintavirasto, muutoksenhakutuomioistuinten yhteydessä toimivat syyttäjänvirastot, erityisen muutoksenhakutuomioistuimen yhteydessä toimiva syyttäjänvirasto, sota-oikeudellisen muutoksenhakutuomioistuimen yhteydessä toimiva syyttäjänvirasto, maakunnalliset syyttäjänvirastot, erityissyyttäjänvirasto, maakunnallisten sotatuomioistuinten yhteydessä toimivat syyttäjänvirastot ja piirisyyttäjänvirastot. Maakunnallisissa syyttäjänvirastoissa on maakunnalliset tutkintayksiköt ja erityissyyttäjänvirastossa on oma tutkintayksikkönsä. Maakunnallisissa syyttäjänvirastoissa on lisäksi hallintoyksiköt, joiden syyttäjät osallistuvat hallinnollisiin menettelyihin.

Syyttäjälaitos on yhtenäinen ja keskitetty laitos. Kaikki syyttäjät ja tutkintatuomarit toimivat valtakunnansyyttäjän alaisuudessa. Kukin syyttäjä vastaa toiminnastaan virka-asteikossa ylemmälle syyttäjälle, ja kaikki syyttäjät ja tutkintatuomarit toimivat vastaavan syyttäjänviraston hallinnollisen päällikön alaisuudessa. Sotatuomioistuinten syyttäjät ja tutkintatuomarit ovat tehtäväänsä suorittaessaan riippumattomia sotilasviranomaisista.

Valtakunnansyyttäjän nimittää ja vapauttaa tehtävästään Bulgarian tasavallan presidentti [ylimmän tuomioistuinneuvoston](#) ehdotuksesta seitsemän vuoden toimikaudeksi, jota ei voida uusida.

Syyttäjien nimittäminen, ylentäminen tai alentaminen virka-asteikossa, siirtäminen ja tehtävästä vapauttaminen tapahtuvat ylimmän tuomioistuinneuvoston päätöksellä.

Syyttäjälaitoksessa on seuraavat virat:

- korkeimman kassaatiotuomioistuimen yhteydessä toimivan syyttäjänviraston syyttäjä sekä korkeimman hallinto-oikeuden yhteydessä toimivan syyttäjänviraston syyttäjä – vähintään 12 vuoden kokemus tuomioistuintyöstä
- muutoksenhakutuomioistuimen yhteydessä toimivan syyttäjänviraston syyttäjä, sota-oikeudellisen muutoksenhakutuomioistuimen yhteydessä toimivan syyttäjänviraston syyttäjä ja erityisen muutoksenhakutuomioistuimen yhteydessä toimivan syyttäjänviraston syyttäjä – vähintään 10 vuoden kokemus tuomioistuintyöstä; erityisen muutoksenhakutuomioistuimen yhteydessä toimivan syyttäjänviraston syyttäjältä edellytetään kuitenkin vähintään 12 vuoden työkokemusta, josta vähintään 8 vuoden on oltava syyttäjän tai tutkintatuomarin tehtävistä
- maakunnallisen syyttäjänviraston syyttäjä, maakunnallisen sotatuomioistuimen yhteydessä toimivan syyttäjänviraston syyttäjä ja erityissyyttäjänviraston syyttäjä – vähintään 8 vuoden kokemus tuomioistuintyöstä; erityissyyttäjänviraston syyttäjältä edellytetään kuitenkin vähintään 10 vuoden työkokemusta, josta vähintään 5 vuoden on oltava syyttäjän tai tutkintatuomarin tehtävistä
- piirisyyttäjänviraston syyttäjä – vähintään kolmen vuoden kokemus tuomioistuintyöstä
- nuorempi syyttäjä – ei vaadita työkokemusta.

Syyttäjä vakinaistetaan ylimmän tuomioistuinneuvoston päätöksellä 5 palvelusvuoden ja työsuorituksesta annetun myönteisen kokonaisarvioinnin jälkeen.

Asema ja tehtävät

Valtakunnansyyttäjä johtaa syyttäjälaitosta ja antaa sen toimintaa koskevia ohjeita ja neuvoja. Yhdessä ministeriöiden ja valtion laitosten päälliköiden kanssa valtakunnansyyttäjä perustaa tutkinnassa avustavia yhteistyöelimiä, jotka toimivat valtakunnansyyttäjän nimeämän syyttäjän valvonnassa. Valtakunnansyyttäjä voi saattaa asioita perustuslakituomioistuimen tutkittavaksi.

Syyttäjä johtaa tutkintaa valvovan syyttäjän ominaisuudessa. Syyttäjä voi esittää vastalauseita ja pyytää laittomien toimenpiteiden kumoamista tai muuttamista laissa säädetyissä määräajoissa ja laissa säädetyin edellytyksin. Syyttäjä voi keskeyttää toimenpiteen täytäntöönpanon, kunnes toimivaltainen viranomais on käsitellyt vastalauseen. Kaikkiin syyttäjän toimiin ja toimenpiteisiin on mahdollista hakea muutosta virka-asteikossa välittömästi ylemmältä syyttäjänvirastolta, mikäli niihin ei sovelleta tuomioistuinvalvontaa. Ylempi syyttäjä tai ylemmän syyttäjänviraston syyttäjä voi toteuttaa alempien syyttäjien toimivaltaan kuuluvia toimenpiteitä sekä kirjallisesti kumota näiden tekemiä päätöksiä tai keskeyttää niiden soveltamisen laissa säädetyissä tapauksissa.

Syyttäjät hoitavat virkatehtäviään riippumattomasti ja lainsäädäntöä noudattaen. Syyttäjät ovat poliittisesti neutraaleja, tekevät ratkaisunsa lainsäädännön ja asiassa kerättyjen todisteiden perusteella ja omaatuntoaan ja sisäistä vakaumustaan noudattaen.

Lisätietoa saa [Bulgarian tasavallan syyttäjälaitoksen](#) verkkosivuilta.

Bulgarian syyttäjähdistys on poliittisesti sitoutumaton vapaaehtoisjärjestö, johon kuuluvat tuomarit työskentelevät tai ovat työskennelleet Bulgarian syyttäjälaitoksen palveluksessa. Syyttäjähdistyksen tarkoituksena on saattaa yhteen syyttäjälaitoksessa toimivat tuomarit kaikkialta maasta, varmistaa tarpeellisten tietojen saanti ja näkemysten vaihto syyttäjän työhön liittyvissä kysymyksissä sekä kehittää syyttäjälaitoksen ja syyttäjien kansainvälisiä yhteyksiä. Lisätietoa saa syyttäjähdistyksen verkkosivuilta: <http://apb.prb.bg/>.

Tutkintatuomarit

Oikeuslaitosta koskevan lain nojalla tutkintatuomareilla on Bulgariassa tuomarin (*magistrat*) asema.

Tutkintaviranomaisia ovat kansallinen tutkintavirasto, maakunnallisten syyttäjänvirastojen tutkintayksiköt sekä erityissyyttäjänviraston tutkintayksikkö. Sofian kaupungin syyttäjänviraston tutkintayksikkö vastaa asemaltaan maakunnallista tutkintayksikköä.

Kansallista tutkintavirastoa johtaa valtakunnansyyttäjä joko suoraan tai viraston johtajan välityksellä, joka toimii myös apulaisvaltakunnansyyttäjänä tutkinnan alalla. Kansallisen tutkintaviraston johtaja vastaa virastonsa tutkintatuomareiden ja muun henkilöstön hallinnollisesta ja organisatorisesta johtamisesta ja antaa menettelyohjeita maakunnallisten tutkintayksiköiden tutkintatuomareille.

Maakunnallisten syyttäjänvirastojen maakunnalliset tutkintayksiköt ja erityissyyttäjänviraston tutkintayksikkö koostuvat tutkintatuomareista.

Maakunnallisten syyttäjänvirastojen maakunnallisten tutkintayksiköiden sekä erityissyyttäjänviraston tutkintayksikön tutkintatuomarit vastaavat kyseisen syyttäjänviraston hallintopäällikön heille osoittamien asioiden tutkinnasta.

Suorittaessaan rikosoikeudenkäynteihin liittyviä tehtäviään tutkintaviranomaiset toimivat syyttäjän valvonnassa ja ohjauksessa.

Tutkintatuomareiden tutkinnan aikana antamat määräykset sitovat kaikkia valtiollisia elimiä, oikeushenkilöitä ja kansalaisia.

Tuomarit

Tuomarien nimittäminen, ylentäminen ja alentaminen virka-asteikossa, siirtäminen ja tehtävästä vapauttaminen tapahtuvat Bulgariassa ylimmän tuomioistuinneuvoston päätöksellä.

Organisaatio

Tuomarit toimivat seuraavissa viroissa:

- korkeimman kassaatiotuomioistuimen tuomari sekä korkeimman hallinto-oikeuden tuomari – vähintään 12 vuoden kokemus tuomioistuintyöstä
- muutoksenhakutuomioistuimen tuomari, sota-oikeudellisen muutoksenhakutuomioistuimen tuomari ja rikosoikeudellisen erityismuutoksenhakutuomioistuimen tuomari – vähintään 10 vuoden kokemus tuomioistuintyöstä; rikosoikeudellisen erityismuutoksenhakutuomioistuimen tuomarilta edellytetään kuitenkin vähintään 12 vuoden työkokemusta, josta vähintään 8 vuoden on oltava tuomarin tehtävistä rikosoikeudenkäynneistä
- maakuntatuomioistuimen tuomari, hallintotuomioistuimen tuomari, sotatuomioistuimen tuomari ja erityisrikostuomioistuimen tuomari – vähintään 8 vuoden kokemus tuomioistuintyöstä; erityisrikostuomioistuimen tuomarilta edellytetään kuitenkin vähintään 10 vuoden työkokemusta, josta vähintään 5 vuoden on oltava tuomarin tehtävistä rikosoikeudenkäynneistä
- piirituomioistuimen tuomari – vähintään kolmen vuoden kokemus tuomioistuintyöstä
- nuorempi tuomari – ei vaadita työkokemusta.

Tuomarit vakinaistetaan ylimmän tuomioistuinneuvoston päätöksellä 5 palvelusvuoden ja työsuorituksesta annetun myönteisen kokonaisarvioinnin jälkeen.

Bulgarian tuomariliitto (SSB) perustettiin Sofiassa 28.3.1997. Perustajajäseniä oli 30, heidän joukossaan korkeimman kassaatiotuomioistuimen tuomareita sekä maakuntatuomioistuinten ja piirituomioistuinten tuomareita kautta maan.

Tuomariliiton edeltäjä oli vuonna 1919 perustettu Bulgarian tuomareiden liitto. Se toimi vuoteen 1945 epävirallisena tuomarien ammattialajärjestönä, joka puolusti jäsenistönsä ammatillisia etuja ja etsi keskusteluissaan ratkaisuja sen ongelmiin.

Lisätietoja saa [Bulgarian tuomariliiton](#) verkkosivuilta.

Bulgarian tuomareiden yhdistys perustettiin turvaamaan kansalaisille oikeudenkäytön tasapuolisuus ja avoimuus sekä oikeussuojan saatavuus.

Yhdistys pyrkii tuomioistuinjärjestelmän puitteissa toimimaan perustuslain sekä säännösten mukaisesti ja ammatillisia sääntöjä noudattaen. Lisätietoja saa Bulgarian tuomareiden yhdistyksen verkkosivuilta: <http://www.judgesbg.org/bg/>.

Asema ja tehtävät

Bulgarian tuomariliitto taltioi asiakirjoja muun muassa tuomareihin kohdistetuista kurinpitomenettelyistä, toimii välittäjänä tuomarien ja muiden virkamiesten välisissä riita-asioissa, avustaa lainsäätäjää lainsäädäntöprosessissa, pitää rekistereitä ja julkaisee omaa lehteä.

Oikeusavustajat ja apulaissyöttäjät

Oikeusavustajia on maakuntatuomioistuimissa, hallinto- ja muutoksenhakutuomioistuimissa, korkeimmassa kassaatiotuomioistuimessa ja korkeimmassa hallinto-oikeudessa.

Apulaissyöttäjiä on maakuntatuomioistuinten, muutoksenhakutuomioistuinten, korkeimman kassaatiotuomioistuimen ja korkeimman hallinto-oikeuden yhteydessä toimivissa syyttäjänvirastoissa.

Oikeusavustajaksi tai apulaissyöttäjäksi voidaan nimittää henkilö, jolla on tuomarin, syyttäjän tai tutkintatuomarin pätevyys ja joka on läpäissyt tuomioistuimen viranhaltijoiden kilpailun.

Oikeusavustajat nimittää asianomaisen tuomioistuimen hallintopäällikkö. Apulaissyöttäjät nimittää valtakunnansyyttäjä tai asianomaisen syyttäjänviraston hallintopäällikkö.

Oikeusalan ammattien organisaatio: asianajajat

Asianajajat

Bulgariassa asianajajan ammatin harjoittamisesta säädetään perustuslaissa. Asianajajana voi toimia vain valantehnyt, asianajajayhdistykseen kuuluva henkilö. Kullakin maakuntatuomioistuimen tuomiopiirillä on oma asianajajayhdistyksensä, joka kuuluu ylimmän asianajajaneuvoston alaisuuteen. Tämän kotipaikka sijaitsee Sofiassa. Asianajajien asemasta, oikeuksista ja velvollisuuksista säädetään asianajajalailla.

Ylin asianajajaneuvosto on oikeushenkilö ja koostuu asianajajayhdistysten edustajista, joita on säännön mukaan yksi 40:tä asianajajaa kohti.

Ylin asianajajaneuvosto kutsuu koolle ja järjestää Bulgarian asianajajien yleiskokoukset, panee niiden päätökset täytäntöön ja raportoi niille, määrittää talousarvioonsa kerättävät asianajajien liittymis- ja vuosimaksut, antaa asianajajalain mukaisia määräyksiä, ratkaisee asianajajayhdistysten yleiskokouksen päätösten lainvastaisuutta tai asianajajaneuvostojen vaalin laillisuutta koskevat valitukset, ratkaisee asianajajaharjoittelijoiden hyväksymisestä ja asianajajien rekisteröinnistä tehtyjä asianajajaneuvostojen päätöksiä koskevat valitukset ja vastalauseet, sekä varmistaa ja hyväksyy menot, jotka liittyvät ylimmän valvontaneuvoston ja ylimmän kurinpitotuomioistuimen toimintaan.

Ylin asianajajaneuvosto pitää yhtä rekisteriä asianajajista, yhtä nuoremmista asianajajista ja lakiasiaintomistoista sekä yhtä ulkomaisista asianajajista, joilla on oikeus toimia puolustusasianajajina Bulgarian tuomioistuimissa.

Oikeudellinen tietokanta

Lisätietoa löytyy [ylimmän asianajajaneuvoston](#) verkkosivuilta.

Notaarit

Organisaatio

Notaari on henkilö, jonka vastuulle valtio on antanut lakisääteisten notaarin tehtävien suorittamisen. Notaari suorittaa tehtäviään riippumattomasti ja yksinomaan lainsäädäntöä noudattaen. Oikeusministeri valvoo, että kaikki notaarit noudattavat toiminnassaan lainsäädäntöä ja notaariliiton sääntöjä.

Notaarien asemasta, oikeuksista ja velvollisuuksista säädetään notaareista ja notaarintoimesta annetulla lailla.

Asema ja tehtävät

[Notaariliitto](#) on notaareista ja notaarintoimesta annetun lain nojalla perustettu Bulgarian tasavallan notaarien järjestö. Kaikki notaarit ovat automaattisesti Bulgarian notaariliiton jäseniä. Notaariliitto on oikeushenkilö, jonka kotipaikka on Sofia.

Notaariliiton elimet ovat yleiskokous, notaarineuvosto, valvontaneuvosto ja kurinpitolautakunta. Notaariliittoa edustaa notaarineuvoston puheenjohtaja.

Notaariliitto järjestää ja tukee notaarien toimintaa, puolustaa ja edistää ammatin mainetta ja pitää yllä suhteita vastaavia tehtäviä hoitaviin kansainvälisiin järjestöihin.

Lisätietoa saa [notaariliiton](#) verkkosivuilta.

Muut oikeusalan ammatit

Yksityiset täytäntöönpanoa suorittavat toimihenkilöt

Yksityinen täytäntöönpanoa suorittava toimihenkilö on henkilö, jonka tehtäväksi valtio on antanut siviilivaateiden täytäntöönpanon ja julkisten saatavien perinnän. Hän toimii asianomaisen maakuntatuomioistuimen alueella.

Yksityisten täytäntöönpanoa suorittavien toimihenkilöiden yhdistyksen tehtävänä on edistää kyseistä ammattia ja tehostaa täytäntöönpanomenettelyä Bulgariassa puolustamalla yleistä etua ja tukemalla omaa jäsenistöään.

Oikeudellinen tietokanta

[Yksityisten täytäntöönpanoa suorittavien toimihenkilöiden yhdistys](#) pitää rekisteriä yksityisistä täytäntöönpanoa suorittavista toimihenkilöistä.

Rekisteri on julkinen ja saatavilla yhdistyksen verkkosivuston kautta. Kaikilla on oikeus tehdä hakuja rekisterissä ja saada rekisteriotteita (yksityisiä täytäntöönpanoa suorittavia toimihenkilöitä koskeva laki).

Yksityisten täytäntöönpanoa suorittavien toimihenkilöiden on esitettävä oikeusministeriölle puolivuositain ja vuosittain toimintakertomukset, joita oikeusministeri käyttää perustana luodessaan, ylläpitäessään ja kehittäessään tuomioistuinten päätösten täytäntöönpanoa koskevaa tietojärjestelmää. Oikeusministeriö kerää tietojärjestelmän käytöstä maksun, jonka suuruus määrittellään ministerineuvoston hyväksymässä hinnastossa. Tietojärjestelmään pääsy viran puolesta on maksuton valtion viranomaisille, paikallishallinnon elimille ja julkisia tehtäviä suorittaville henkilöille.

Täytäntöönpanoa suorittavat virkamiehet

Täytäntöönpanoa suorittavien virkamiesten tehtävänä on siviilivaateiden täytäntöönpano. Valtio voi antaa heidän tehtäväkseen myös julkisten saatavien perinnän laissa määritetyissä tapauksissa.

Oikeusministeri päättää täytäntöönpanoa suorittavien virkamiesten lukumäärän.

Piirituomioistuimissa, joissa ei ole täytäntöönpanoa suorittavia virkamiehiä, näiden tehtäviä hoitaa asianomaisen tuomioistuimen puheenjohtajan nimeämä piirituomioistuimen tuomari oikeusministerille tehdyn ilmoituksen mukaan.

Oikeusministeri nimittää täytäntöönpanoa suorittavat virkamiehet kilpailun perusteella. Oikeusministeri voi myös määrätä kilpailun pidettäväksi piirituomioistuimen puheenjohtajan ehdotuksesta.

[Bulgarian täytäntöönpanoa suorittavien virkamiesten yhdistys](#) on riippumaton ja vapaaehtoinen ammattialajärjestö, joka puolustaa jäsenistönsä ammatillisia, henkisiä, kulttuurisia, sosiaalisia ja aineellisia etuja sekä edistää ammattia ja sen arvostusta valtiossa ja yhteiskunnassa.

Oikeudellinen tietokanta

Bulgarian täytäntöönpanoa suorittavien virkamiesten yhdistyksen verkkosivustolta on pääsy [täytäntöönpanoa suorittavien virkamiesten rekisteriin](#).

Rekisterituomarit

Rekisterituomarit toimivat piirituomioistuimissa.

Rekisterituomarit määräävät tai epäävät rekisteröinnit ja kiinteistörekisteriin tehtävät merkinnät tai poistot sekä tekevät otteiden ja todistusten myöntämistä koskevat päätökset. He suorittavat lakisäätteisiä notaarin- ja muita toimia. Rekisterituomarit voivat toimia vain oman tuomiopiirinsä alueella.

Oikeusministeri päättää rekisterituomareiden lukumäärän.

Sellaisissa piirituomioistuimissa, joissa rekisterituomaria ei ole tai joissa tämä on estynyt hoitamasta tehtäviään, rekisterituomarin tehtävistä huolehtii piirituomioistuimen tuomari oikeusministerille tehdyn ilmoituksen mukaan.

Oikeusministeri voi siirtää rekisterituomarin tehtävät samassa tuomioistuimessa toimivalle täytäntöönpanoa suorittavalle virkamiehelle.

Oikeusministeri nimittää rekisterituomarit kilpailun perusteella. Oikeusministeri voi myös määrätä kilpailun pidettäväksi piirituomioistuimen puheenjohtajan ehdotuksesta.

Bulgarian rekisterituomareiden yhdistys on riippumaton ja vapaaehtoinen ammattialajärjestö, joka puolustaa jäsenistönsä ammatillisia, henkisiä, kulttuurisia, sosiaalisia ja aineellisia etuja sekä edistää ammattia ja sen arvostusta valtiossa ja yhteiskunnassa. Lisätietoa saa järjestön verkkosivuilta: <http://www.basv.free.bg/>

Lisätietoa tuomioistuinten henkilöstöstä löytyytäältä.

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Päivitetty viimeksi: 17/12/2018